

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 juni 2015

813/2015

Lag

om ändring av utlänningslagen

Utfärdad i Helsingfors den 26 juni 2015

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen (301/2004) 118—121, 122—125 och 128 §, av dem 121 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1214/2013 och 123 § sådan den lyder i lagarna 581/2005, 506/2013 och 1341/2014, samt
fogas till lagen nya 117 a, 123 a och 125 a § som följer:

7 kap.

Säkringsåtgärder och övervakning av utlänningar

117 a §

Allmänna förutsättningar för bestämmande av säkringsåtgärder

Säkringsåtgärder som avses i 118—122 § kan vidtas mot en utlänning, om det är nödvändigt

1) för att klarlägga förutsättningarna för hans eller hennes inresa eller vistelse i landet, eller

2) för att bereda eller säkerställa verkställigheten av ett beslut om att han eller hon ska avlägsnas ur landet eller annars för att övervaka att utlänningen avlägsnar sig.

Säkringsåtgärden bestäms av den myndighet som bereder ett ärende som avses i 1 mom. eller av den myndighet som sköter verkställigheten. En utlänning som blir föremål för en säkringsåtgärd ska meddelas grunden för säkringsåtgärden.

Om inte något annat föreskrivs nedan gäller säkringsåtgärden tills förutsättningarna för inresa eller vistelse i landet har klarlagts, tills ett beslut som gäller avlägsnande ur landet har verkställts eller tills behandlingen av ärendet annars har avslutats. När säkringsåtgärden inte längre är nödvändig för att säkerställa beslutsfattandet eller verkställigheten, ska det omedelbart bestämmas att den ska upphöra.

118 §

Anmälningsskyldighet

En utlänning kan åläggas att regelbundet anmäla sig hos polisen eller gränskontrollmyndigheten eller på en förläggning.

Om en utlänning som har ålagts att anmäla sig på en förläggning inte fullgör sin anmälningsskyldighet, ska förläggningen omedelbart underrätta den myndighet som meddelat åläggandet om att utlänningen underlåtit att anmäla sig.

På en person som hör till den personal på förläggningen som övervakar att anmälningsskyldigheten fullgörs, ska åläggandet inte gälla.

RP 172/2014
FvUB 56/2014
RSv 355/2014

Rådets direktiv 2003/9/EG (32003L0009); EGT nr L 031, 27.1.2003, s. 18-25

skyldigheten fullgörs tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

119 §

Övriga skyldigheter

En utlänning kan åläggas att överlämna sitt resedokument och sin biljett till polisen eller gränskontrollmyndigheten eller att meddela polisen eller gränskontrollmyndigheten var han eller hon är anträffbar.

120 §

Ställande av säkerhet

En utlänning får åläggas att ställa en sådan säkerhet hos staten för sina kostnader för vistelse och återresa som myndigheten bestämmer.

Säkerheten ska frigöras eller återställas när den inte längre behövs för att klarlägga förutsättningarna för utlänningens inresa eller vistelse i landet eller för att bereda eller säkerställa verkställigheten av ett beslut om att han eller hon ska avlägsnas ur landet. Annars ska säkerheten användas för att täcka utlänningens kostnader för vistelse eller återresa. Den del av säkerheten som inte används för kostnaderna ska omedelbart återställas.

121 §

Förutsättningar för tagande i förvar

Om de säkringsåtgärder som avses i 118—120 § inte är tillräckliga, får en utlänning utifrån en individuell bedömning tas i förvar, om

1) det med hänsyn till utlänningens personliga eller övriga förhållanden finns grundad anledning att anta att han eller hon kommer att hålla sig undan, avvika eller på något annat sätt avsevärt försvåra fattandet av beslut som gäller honom eller henne eller verkställigheten av beslut om avlägsnande av honom eller henne ur landet,

2) utlänningen behöver tas i förvar för att hans eller hennes identitet ska kunna utredas,

3) utlänningen har eller misstänks ha gjort

sig skyldig till brott och behöver tas i förvar för att beredningen eller verkställigheten av ett beslut om avlägsnande ur landet ska kunna säkerställas,

4) medan utlänningen har varit tagen i förvar har han eller hon lämnat in en ny ansökan om internationellt skydd närmast i syfte att fördröja eller störa verkställigheten av ett beslut om avlägsnande ur landet,

5) tagandet i förvar grundar sig på artikel 28 i rådets förordning om bestämmandet av den ansvariga staten, eller

6) det med hänsyn till utlänningens personliga och övriga förhållanden finns grundad anledning att anta att han eller hon utgör ett hot mot den nationella säkerheten.

Bestämmelser om förutsättningarna för tagande av barn i förvar finns i 122 §.

122 §

Tagande av barn i förvar

För att ett barn ska få tas i förvar måste

1) den förutsättning för tagande i förvar som avses i 121 § 1 mom. föreligga och de säkringsåtgärder som avses i 118—120 § utifrån en individuell bedömning ha konstaterats vara otillräckliga och tagande i förvar nödvändigt som en sista utväg,

2) barnet ha hörts i enlighet med 6 § 2 mom. innan beslutet fattas, och

3) en tjänsteinnehavare som har yrkesmässig behörighet som socialarbetare enligt 3 § i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (272/2005) och som förordnats av det organ som ansvarar för socialvården ha getts tillfälle att bli hörd.

När det gäller ett barn som ska tas i förvar tillsammans med sin vårdnadshavare krävs det dessutom att tagandet i förvar är nödvändigt för att upprätthålla familjebanden mellan barnet och dess vårdnadshavare.

Ett barn under 15 år som saknar vårdnadshavare får inte tas i förvar. Ett barn som fyllt 15 år och saknar vårdnadshavare och som söker internationellt skydd får inte tas i förvar förrän ett beslut om avlägsnande ur landet av barnet har blivit verkställbart.

Ett barn som saknar vårdnadshavare och som tagits i förvar ska friges senast 72 tim-

mar efter det att barnet togs i förvar. Av särskilda skäl kan tiden i förvar förlängas med högst 72 timmar.

123 §

Beslut om tagande i förvar

Beslut om tagande i förvar fattas inom polisen av en polisman som hör till befälet vid en polisinrättning, vid centralkriminalpolisen eller vid skyddspolisen och inom gränsbevakningsväsendet av en anhållningsberättigad tjänsteman eller av en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad.

Den som har tagits i förvar eller hans eller hennes lagliga företrädare ska omedelbart skriftligen på ett språk som han eller hon förstår eller skäligen kan antas förstå meddelas grunden för tagandet i förvar samt informeras om behandlingen av ärendet om tagande i förvar och om möjligheten att få rättshjälp.

123 a §

Placering av utlänningar som tagits i förvar

En utlänning som tagits i förvar ska så snart som möjligt placeras i en sådan förvarsenhet som avses i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002).

En tjänsteman som avses i 123 § 1 mom. kan fatta beslut om att en i förvar tagen utlänning undantagsvis ska placeras i polisens häkteslokaler, om

- 1) förvarsenheterna tillfälligt är fullsatta, eller
- 2) utlänningen tas i förvar långt från närmaste förvarsenhet, varvid han eller hon får hållas i förvar i polisens häkteslokaler i högst fyra dygn.

I situationer som avses i 2 mom. 2 punkten kan en utlänning i stället för i polisens häkteslokaler undantagsvis placeras i gränsbevakningsväsendets häkteslokaler, dock för högst 48 timmar.

Om den utlänning som tagits i förvar är ett barn får han eller hon inte placeras i polisens eller gränsbevakningsväsendets häkteslokaler, utan han eller hon ska alltid placeras i en förvarsenhet.

En utlänning som tagits i förvar och som söker internationellt skydd ska normalt placeras i en förvarsenhet.

Bestämmelser om den lag som ska tillämpas på utlänningar som placerats i polisens eller gränsbevakningsväsendets häkteslokaler finns i 1 § 3 mom. i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter. För diskrimineringsombudsmannens rätt att besöka polisens och gränsbevakningsväsendets häkteslokaler och samtala enskilt med utlänningar tagna i förvar gäller det som föreskrivs i 6 a § 2 mom. i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter.

124 §

Anmälan om förvar och domstolsbehandling

Den tjänsteman som har beslutat om tagande i förvar eller om placering undantagsvis enligt 123 a § 2 mom. ska utan dröjsmål och senast dagen efter tagandet i förvar anmäla saken till tingsrätten på den ort där utlänningen hålls i förvar, eller i brådsakande fall till någon annan tingsrätt enligt vad som föreskrivs närmare genom förordning av justitieministeriet. Anmälan kan göras per telefon eller elektroniskt. En anmälan som gjorts per telefon ska utan dröjsmål lämnas till tingsrätten i skriftlig form.

Ett ärende som gäller förvar eller placering undantagsvis enligt 123 a § 2 mom. 1 punkten ska utan dröjsmål och senast inom fyra dygn efter åtgärden tas upp i tingsrätten. I de fall som avses i 2 punkten i det momentet samt när det är fråga om ett ärende som gäller tagande av ett barn utan vårdnadshavare i förvar ska ärendet tas upp utan dröjsmål och senast ett dygn efter anmälan.

I ärenden som gäller tagande i förvar är tingsrätten domför med ordföranden ensam. Tingsrättens sammanträde kan även hållas vid en annan tidpunkt och på någon annan plats än vad som föreskrivs om tingsrättens sammanträde.

Vid beräkningen av de frister som avses i denna paragraf tillämpas inte 5 § i lagen om beräkning av laga tid (150/1930).

125 §

Förfarandet i tingsrätten

Den tjänsteman som har beslutat om tagande i förvar och om placering undantagsvis enligt 123 a § 2 och 3 mom. eller någon som förordnats av honom eller henne ska närvara vid behandlingen av ärendet i tingsrätten.

Vid behandlingen av ärendet ska tingsrätten föreläggas en utredning om förutsättningarna för tagande i förvar och för placering i undantagsfall av den utlänning som tagits i förvar. Den som hålls i förvar ska närvara vid tingsrättens sammanträde och han eller hon ska höras om förutsättningarna för tagandet i förvar och undantagsplaceringen.

Om tingsrätten anser att det är lämpligt, kan behandlingen av ett ärende som gäller tagande i förvar och undantagsplacering också äga rum utan att den som tagits i förvar eller den i 1 mom. avsedda tjänstemannen är närvarande i rättssalen, så att videokonferens eller någon annan lämplig teknisk metod för dataöverföring anlitas och där de som deltar i behandlingen kan tala med och se varandra. Om tingsrätten anser att det behövs ska den som hålls i förvar tas till tingsrätten.

Behandlingen av ärendet får skjutas upp endast av särskilda skäl. Utlänningen hålls i förvar till följande behandling av ärendet, om inte tingsrätten bestämmer något annat.

125 a §

Behandling i tingsrätten av ärenden som gäller tagande av barn i förvar

När tingsrätten behandlar ett ärende som

Helsingfors den 26 juni 2015

gäller tagande av barn i förvar ska den tjänsteinnehavare som avses i 122 § 1 mom. 3 punkten ge tingsrätten ett skriftligt utlåtande i ärendet. Utlåtandet ska vara tillgängligt senast när tingsrätten tar upp ärendet i enlighet med 124 § 2 mom.

128 §

Ny behandling av ett ärende i tingsrätten

Har det inte beslutats att en utlänning som tagits i förvar ska frigges, ska tingsrätten på förvaringsorten på eget initiativ ta upp ett ärende som gäller förvar eller placering undantagsvis enligt 123 a § 2 och 3 mom. till ny behandling. Ärendet ska tas upp senast två veckor efter varje beslut genom vilket tingsrätten har bestämt att den som tagits i förvar fortfarande ska hållas i förvar på placeringsstället i fråga.

Om tingsrätten anser att det är lämpligt får den nya behandlingen av ett ärende som gäller tagande i förvar och undantagsplacering äga rum med anlitan av i 125 § 3 mom. avsedd videokonferens eller annan teknisk metod för dataöverföring. Om tingsrätten anser att det behövs ska den som hålls i förvar dock tas till tingsrätten.

När tingsrätten på eget initiativ tar upp ett beslut som gäller tagande av ett barn med dess vårdnadshavare i förvar till ny behandling ska en socialarbetare ges tillfälle att avge utlåtande. Tingsrätten ska frige barnet, om det inte finns särskilda skäl att fortsätta hålla barnet i förvar.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

Republikens President
SAULI NIINISTÖ

Inrikesminister *Petteri Orpo*